

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	10 februari 2026	n.v.t.

Onderwerp

Interbestuurlijk toezicht huisvesting vergunninghouders – oordeel n.a.v. stand van zaken 1 januari 2026

Advies

1. Te bepalen dat gemeenten Alblasserdam, Barendrecht, Delft, Kaag en Braassem, Papendrecht, Schiedam, Wassenaar, Zoetermeer en Zuidplas op trede 4 van de bestuurlijke interventieladder: 'juridische vooraankondiging indeplaatsstelling' worden geplaatst, vanwege het niet realiseren van de taakstelling huisvesting vergunninghouders.
2. Te bepalen dat trede 4 van de bestuurlijke interventieladder: 'juridische vooraankondiging indeplaatsstelling' voor gemeenten Den Haag, Dordrecht, Lansingerland, Oegstgeest en Vlaardingen wordt verlengd, vanwege voldoende voortgang in het realiseren van de taakstelling huisvesting vergunninghouders.
3. Vast te stellen de brieven inzake juridische vooraankondiging indeplaatsstelling (trede 4) aan het college van B&W vanwege het niet realiseren van de taakstelling huisvesting vergunninghouders voor de gemeenten Alblasserdam, Barendrecht, Delft, Kaag en Braassem, Papendrecht, Schiedam, Wassenaar, Zoetermeer en Zuidplas.
4. Vast te stellen de afschriften van de brieven inzake juridische vooraankondiging indeplaatsstelling (trede 4) aan de gemeenteraad vanwege het niet realiseren van de taakstelling huisvesting vergunninghouders voor de gemeenten Alblasserdam, Barendrecht, Delft, Kaag en Braassem, Papendrecht, Schiedam, Wassenaar, Zoetermeer en Zuidplas.
5. Vast te stellen de brieven inzake de verlenging van trede 4 aan het college van B&W vanwege voldoende voortgang in het realiseren van de taakstelling huisvesting vergunninghouders voor de gemeenten Den Haag, Dordrecht, Lansingerland, Oegstgeest en Vlaardingen.
6. Vast te stellen de afschriften van de brieven inzake de verlenging van trede 4 aan de gemeenteraad vanwege voldoende voortgang in het realiseren van de taakstelling huisvesting vergunninghouders voor de gemeenten Den Haag, Dordrecht, Lansingerland, Oegstgeest en Vlaardingen.
7. Vast te stellen de brief van GS aan PS inzake juridische vooraankondigingen indeplaatsstelling (trede 4) vanwege het niet realiseren van de taakstelling huisvesting vergunninghouders.
8. Te bepalen dat het voornemen tot juridische indeplaatsstelling middels de bij dit voorstel gevoegde 'Publicatie Gemeentelijk Blad inzake vooraankondigingen indeplaatsstelling' wordt gepubliceerd in het Gemeentelijk Blad.
9. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de brieven inzake juridische vooraankondigingen indeplaatsstelling (trede 4) inzake het niet realiseren van de taakstelling huisvesting vergunninghouders.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om enkele brieven uit de set te halen voor nader contact en deze voor vaststelling in GS terug te laten komen in GS 17-3 a.s., en de overige stukken daarop aan te passen.

Bijlagen

1. Brief GS aan PS - Interbestuurlijk toezicht huisvesting vergunninghouders – oordeel n.a.v. stand van zaken 1 januari 2026.
2. Alblasserdam Trede 4 brief 01-01-2026.
3. Barendrecht Trede 4 brief 01-01-2026.
4. Delft Trede 4 brief 01-01-2026.
5. Kaag en Braassem Trede 4 brief 01-01-2026.
6. Papendrecht Trede 4 brief 01-01-2026.

7. Schiedam Trede 4 brief 01-01-2026.
8. Wassenaar Trede 4 brief 01-01-2026.
9. Zoetermeer Trede 4 brief 01-01-2026.
10. Zuidplas Trede 4 brief 01-01-2026.
11. Trede 4 brief - IBT - Den Haag.
12. Trede 4 brief - IBT - Dordrecht.
13. Trede 4 brief - IBT - Lansingerland.
14. Trede 4 brief - IBT - Oegstgeest.
15. Trede 4 brief - IBT - Vlaardingen.
16. Alblasterdam - afschrift gemeenteraad.
17. Barendrecht - afschrift gemeenteraad.
18. Delft - afschrift gemeenteraad.
19. Kaag en Braassem - afschrift gemeenteraad.
20. Papendrecht - afschrift gemeenteraad.
21. Schiedam - afschrift gemeenteraad.
22. Wassenaar - afschrift gemeenteraad.
23. Zoetermeer - afschrift gemeenteraad.
24. Zuidplas - afschrift gemeenteraad.
25. Den Haag - afschrift gemeenteraad.
26. Dordrecht - afschrift gemeenteraad.
27. Lansingerland - afschrift gemeenteraad.
28. Oegstgeest - afschrift gemeenteraad.
29. Vlaardingen - afschrift gemeenteraad.
30. Publicatietekst Gemeentebblad 2026-I.

1 Toelichting voor het College

De voorliggende besluiten betreffen twee categorieën gemeenten:

1. Gemeenten die per 1 januari 2026 op trede 4 worden geplaatst: Dit betreft de gemeenten Alblasserdam, Barendrecht, Delft, Kaag en Braassem, Papendrecht, Schiedam, Wassenaar, Zoetermeer en Zuidplas. Deze gemeenten hebben vier opeenvolgende halfjaarlijkse taakstellingsperiodes niet gehaald. Om de gemeenten te helpen de achterstand in te lopen zijn hiertoe gesprekken met de gemeente (ambtelijk en bestuurlijk) gevoerd. In totaal betreft dit doorgaans minimaal twee ambtelijke toezichtsgesprekken en twee bestuurlijke gesprekken. Bovendien ontvangen de gemeenten vier keer per jaar een toezichtbrief.

De stap naar trede 4 bestaat uit het sturen van een vooraankondiging juridische indeplaatsstelling naar de gemeenten en de publicatie van dit voornemen. De gemeenten wordt gevraagd om uiterlijk zes weken na dagtekening van het oordeel van Gedeputeerde Staten (GS) een Huisvestingsplan voor Vergunninghouders (HvV) aan te leveren. Deze plannen dienen inzicht te geven in de wijze waarop de gemeente alsnog in de taakstelling (inclusief ontstane achterstand) zal voorzien. Het HvV vraagt expliciet om een bestuurlijk commitment van het college van burgemeester en wethouders tot volledige realisatie van de taakstelling van de huisvesting van vergunninghouders. Over deze HvV's worden ambtelijk gesprekken gevoerd tussen provincie en gemeente. Daarbij spelen concreetheid en tempo van de wijze van inlopen van de achterstand. In januari en februari 2026 hebben bestuurlijke gesprekken plaatsgevonden tussen de verantwoordelijke bestuurders van provincie en gemeente, waarin de stap naar trede 4 is besproken. Een aantal gesprekken staat gepland na besluitvorming in GS. De gemeenten die dit betreft worden op de hoogte gesteld dat een verdere toelichting volgt in het bestuurlijk gesprek.

2. Gemeenten die al op trede 4 stonden en waarvoor per 1 januari 2026 een verlenging geldt: Dit betreft de gemeenten Den Haag, Dordrecht, Lansingerland, Oegstgeest en Vlaardingen. Deze gemeenten staan sinds 1 januari of 1 juli 2025 op trede 4 van de bestuurlijke interventieladder. Ook per 1 januari 2026 is niet voldaan aan realisatie van de taakstelling.

De gemeenten Den Haag en Oegstgeest staan sinds 1 januari 2025 op trede 4. Deze gemeenten hebben in een brief aan GS aangegeven hoe aan de taakstelling zal worden voldaan. Daarnaast hebben met deze gemeenten in het najaar 2025 bestuurlijke gesprekken plaatsgevonden tussen de verantwoordelijke bestuurders van provincie en gemeente. De gemeenten hebben aangegeven per 1 juli 2026 te zullen voldoen aan de taakstelling (inclusief ontstane achterstand) en lopen op schema (de achterstand wordt ingelopen). Trede 4 kan daarom voor deze gemeenten worden verlengd. Zij worden binnenkort bestuurlijk gesproken, om zo de voortgang te kunnen bewaken en indien nodig te ondersteunen.

De gemeenten Dordrecht, Lansingerland, en Vlaardingen staan sinds 1 juli 2025 op trede 4. Deze gemeenten is in september 2025 verzocht om binnen zes weken een HvV aan te leveren. Daarnaast hebben met deze gemeenten in het najaar 2025 bestuurlijke gesprekken plaatsgevonden. De gemeenten hebben een HvV aangeleverd. Hierover hebben de verantwoordelijke bestuurders van provincie en gemeente bestuurlijke gesprekken gevoerd, met als doel om bestuurlijk duidelijkheid te verkrijgen over de te nemen vervolgstappen. Hierbij is besproken in hoeverre het aangeleverde HvV voldoende concreet en realistisch is en of de voorgenomen maatregelen naar verwachting zullen leiden tot het alsnog voldoen aan de wettelijke taakstelling.

Op basis van het HvV en het bestuurlijk gesprek geldt ook voor de gemeenten Dordrecht, Lansingerland en Vlaardingen dat trede 4 kan worden verlengd tot 1 juli 2026, waarbij voor Lansingerland de voorwaarde is gesteld dat het HvV voor 1 juni 2026 wordt aangescherpt.

Vervolg

De besluiten worden conform ons Aanvullend beleidskader huisvesting vergunninghouders en het Uitvoeringsprogramma generiek interbestuurlijk toezicht gemeenten 2024 genomen. De gemeenten, die nieuw op trede 4 staan, krijgen een vooraankondiging juridische indeplaatsstelling. Het voornemen wordt gepubliceerd in het gemeenteblad. De gemeenten, waarvoor een verlenging van trede 4 geldt, krijgen een brief over de verlenging.

Op 1 juli 2026 is opnieuw een oordeelsmoment. Mocht het de gemeenten op trede 4 niet lukken tot voldoende voortgang te komen en in te lopen op de achterstand, dan zal naar verwachting voor deze gemeenten per 1 juli 2026 het besluit tot indeplaatsstelling worden genomen.

De gemeenten Albrandswaard, Hoeksche Waard, Krimpenerwaard, Leidschendam-Voorburg, Molenlanden, Pijnacker-Nootdorp, Voorne aan Zee en Zwijndrecht staan sinds 2025 ook op trede 4. Voor deze gemeenten wordt op een later moment een beslissing genomen, nadat alle bestuurlijke gesprekken zijn gevoerd. De gemeenten zullen hierover worden geïnformeerd.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 6 - Sterke steden en dorpen in Zuid-Holland
Financiële risico's	: Voor plaatsing in trede 4 zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

Op grond van artikel 28 van de Huisvestingswet 2014 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de huisvesting van vergunninghouders. Indien burgemeester en wethouders geheel of gedeeltelijk nalaten uitvoering te geven aan deze verplichting kan dit leiden tot indeplaatsstelling door de provincie. Indeplaatsstelling betekent dat de provincie voor het realiseren van de taakstelling de vereiste maatregelen zal nemen, op kosten van een gemeente. Op grond van artikel 124 van de Gemeentewet en de Wet revitalisering generiek toezicht oefent de provincie toezicht uit op de realisering van de gemeentelijke taakstelling met betrekking tot de huisvesting van vergunninghouders. Een juridische interventie, zoals een besluit tot indeplaatsstelling, wordt voorafgegaan door een uitgebreid bestuurlijk traject, waarin een gemeente eerst zelf in de gelegenheid wordt gesteld om alsnog aan haar verplichtingen te voldoen. Bij een besluit tot indeplaatsstelling kan de betreffende gemeente tegen het besluit beroep instellen bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

2 Voorafgaande besluitvorming

Dit voorstel is een uitvloeisel van de stappen die zijn doorlopen volgens het Aanvullend beleidskader huisvesting vergunninghouders 2020 (inclusief wijziging 2024) en het Uitvoeringsprogramma generiek interbestuurlijk toezicht gemeenten 2024 dat door GS is vastgesteld. Het HvV is in het kader en Uitvoeringsprogramma niet opgenomen als vereiste. GS zetten dit als extra hulpmiddel in om gemeenten te helpen met het concretiseren van realisatie van hun taakstelling en het uitvoeren van het beleid en om op basis hiervan het gesprek goed te kunnen voeren.

3 Proces

In de brief inzake juridische vooraankondiging indeplaatsstelling worden de betrokken gemeenten verzocht uiterlijk 6 weken na dagtekening van het besluit van GS een HvV aan te leveren. Het HvV wordt leidend in het overleg en de ondersteuning vanuit de provincie. Indien geen toereikend plan wordt aangeleverd of onvoldoende voortgang wordt bewerkstelligd, zullen GS overgaan tot plaatsing in trede 5 (besluit tot indeplaatsstelling).

Provinciale Staten (PS) worden geïnformeerd over de trede 4 brieven middels een GS-brief.

Het besluit tot het plaatsen van gemeenten op trede 0, 1, 2A en 2B van de bestuurlijke interventieladder wordt genomen in ambtelijk mandaat (AAA41).

Het besluit tot het plaatsen van gemeenten op trede 3 wordt genomen in bestuurlijk mandaat (BA14).

Het plaatsen van gemeenten op trede 4 (de juridische vooraankondiging indeplaatsstelling) en de verlenging hiervan is een GS-besluit dat via dit GS-voorstel aan u wordt voorgelegd.

4 Participatie en rolneming

Gedurende het gehele proces zijn de stappen en termijnen uit ons Aanvullend beleidskader aangehouden. Er is veelvuldig gesproken met gemeenten waarbij de gemeenten een redelijke en billijke kans geboden wordt om zelf de taakstelling te realiseren. Maatregelen treffen in de huidige woningmarkt kost tijd. Er wordt derhalve getracht een balans te vinden tussen druk, toezicht en praktische uitvoerbaarheid.

5 Communicatiestrategie

Conform het Aanvullend beleidskader dienen wij deze aankondigingen naar de colleges van burgemeester en wethouders te sturen en tevens aan de gemeenteraden kenbaar te maken middels een afschrift van de aankondigingen. Daarnaast wordt een publicatie gedaan middels een kennisgeving in het gemeenteblad.